

19 Δεκεμβρίου, 1996

[ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΥ, Δ/στές]

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΑΙΝΙ ΚΑΙ ΑΛΛΗ,

Εφεσεσίοντες,

v.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Ποινικές Εφέσεις Αρ. 6174 και 6175).

5 Συνέργεια — Έκδοση επιταγών χωρίς αντίκρουσμα κατά παράβαση του
Άρθρου 305Α(1) όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 186/86 και 20 του
Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 — Εκδόθηκαν επί τραπεζικού λογα-
ριασμού της εταιρείας και υπογράφηκαν από το διευθυντή και
10 γραμματέα της — Αλόσυρση των κατηγοριών κατά της εταιρείας
λόγω έκδοσης διατάγματος εκκαθάρισης — Η πρωτόδικη απόφαση
ότι η ενοχή των πιο πάνω αξιωματούχων της εταιρείας κρίθηκε με
βάση το Άρθρο 20 του Ποινικού Κώδικα, λόγω της συνέργειάς τους
στη διάπραξη του αδικήματος, κρίθηκε ορθή και επικυρώθηκε ανε-
ξάρτητα από το αν οι πιο πάνω αξιωματούχοι ήταν ή όχι εκδότες
των επίδικων επιταγών.

15 Κατηγορητήριο — Συνεργοί — Λεπτομέρειες αδικημάτων — Είναι
επιθυμητό, χωρίς να είναι απαραίτητο, να αναφέρουν ότι ο κατη-
γορούμενος ήταν συνεργός στη διάπραξη του αδικήματος για πλη-
ρέστερη ενημέρωση της υπεράσπισης — Άρθρο 39(1) του περί Ποι-
νικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155.

20 Οι εφεσεσίοντες υποστήριξαν στην έφεση ότι δεν ήταν εκδότες
των επιταγών και ότι το Άρθρο 20 του Ποινικού Κώδικα κατέστη
ανενεργό επειδή στις λεπτομέρειες των αδικημάτων οι εφεσεσίοντες
εμφανίζονταν ως αυτοεργοί και όχι ως συνεργοί με αποτέλεσμα να
επηρεασθεί το συνταγματικό τους δικαίωμα που κατοχυρώνεται με
25 το Άρθρο 12.5(α) του Συντάγματος και να παραβιασθεί το Άρθρο
39 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155.

Το Εφετείο απέρριψε την έφεση αφού εφάρμοσε τις νομικές αρ-

χές που αναφέρονται στις πιο πάνω εισαγωγικές σημειώσεις.

Η έφεση απορρίπτεται.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

5

Hui Chi-ming ν. The Queen 1 A.C. 34 (P.C.),

R. ν. Humphreys and Turner [1965] 3 All E. R. 689,

10

Maxwell ν. D.P.P. for Northern Ireland 68 Cr. App. R. 128 (H.L.),

R. ν. Gaughan [1990] Crim. L.R. 880 (C.A.).

Έφεση εναντίον Καταδίκης.

15

Έφεση εναντίον της καταδίκης και της ποινής από τον Ευγένιο Ajini και την Άννα Ajini οι οποίοι κρίθηκαν ένοχοι στις 20 Μαρτίου 1996 από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρινακας (Αριθμός Ποινικής Υπόθεσης 17100/93) στις κατηγορίες της έκδοσης επιταγών χωρίς αντίκρουσμα κατά παράβαση του Άρθρου 305(α)(1) όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 186/86 και 20 του Ποινικού Κώδικα και καταδικάστηκαν από Μ. Νικολάτο, Α.Ε.Δ. σε £400,- πρόστιμο ο 1ος για την 1η κατηγορία, £300,- πρόστιμο η 2η για την 1η κατηγορία, φυλάκιση 4 μηνών με αναστολή ο 1ος κατηγορούμενος για την 3η κατηγορία, φυλάκιση 3 μηνών με αναστολή η 2η κατηγορούμενη για την 3η κατηγορία.

20

25

Σ. Δράκος, για τους Εφεσείοντες.

30

Σ. Μάτσας, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας.

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Νικολάου, Δ.

35

ΝΙΚΟΛΑΟΥ, Δ.: Οι εφεσείοντες βρέθηκαν ένοχοι κατόπιν δί- κης σε δύο κατηγορίες για αδικήματα έκδοσης επιταγών χωρίς αντίκρουσμα, κατά παράβαση του άρθρου 305Α(1) όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 186/1986 και 20 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154.

40

Επρόκειτο για επιταγές εταιρείας περιορισμένης ευθύνης στην οποία ο 1ος εφεσείων ήταν διευθυντής και η 2η εφεσείουσα γραμματέας. Οι επιταγές εκδόθηκαν επί τραπεζικού λογαριασμού της εταιρείας και οι εφεσείοντες τις υπέγραψαν ως αξιω-

ματούχοι. Προορίζονταν για τη μερική πληρωμή νόμιμου χρέους το οποίο όφειλε η εταιρεία σε τρίτο πρόσωπο το οποίο δέντως τις παρουσίασε στην τράπεζα. Δεν εξοφλήθηκαν όμως λόγω έλλειψης διαθέσιμων κεφαλαίων και ούτε καταβλήθηκε το

5 αντίστοιχο ποσό μεταγενέστερα εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας. Επιπλέον δεν καταδείχθηκε ότι η εταιρεία είχε εύλογη αιτία να πιστεύει ότι θα υπήρχαν κατά την παρουσίαση των επιταγών διαθέσιμα κεφάλαια για εξόφληση.

10 Οι κατηγορίες στρέφονταν εναντίον και της εταιρείας και των εφεσείοντων. Στο λεκτικό τους ήταν παρόμοιες. Διέφεραν μόνο ως προς το χρόνο και τα στοιχεία των επιταγών. Καταλογιζόταν σε όλους ότι εξέδωσαν τις επιταγές. Σε κάποιο στάδιο οι κατηγορίες εναντίον της εταιρείας αποσύρθηκαν εξ αιτίας

15 της έκδοσης διατάγματος εκκαθάρισης και απέμειναν μόνο για τους εφεσείοντες.

Στη δίκη απασχόλησε ιδιαίτερα το κατά πόσο οι εφεσείοντες ήταν, μαζί με την εταιρεία, συνεκδότες των επιταγών. Το πρωτόδικο δικαστήριο κατέληξε σε καταφατική απάντηση. Προχώρησε

20 ωστόσο και αφού εξέτασε την επενέργεια του άρθρου 20 του Ποινικού Κώδικα, κατέληξε ότι και εκδότες να μην ήταν οι εφεσείοντες, ήταν οπωσδήποτε συνεργοί και ως εκ τούτου πάλι ένοχοι στις κατηγορίες. Ας σημειωθεί σε σχέση με αυτό ότι η απόσυρση

25 των κατηγοριών εναντίον της εταιρείας που θα ήταν η αυτουργός δεν μπορούσε να επιδράσει επί της ευθύνης των εφεσείοντων ως συνεργών: βλ. *Hui Chi-ming v. The Queen* 1 A.C. 34 (P.C.) και *R. v. Humphreys and Turner* [1965] 3 All E.R. 689.

30 Με την παρούσα έφεση προσβάλλονται και οι δύο αναφερθείσες καταλήξεις. Ως προς την πρώτη, ο συνήγορος των εφεσείοντων ανέπτυξε μακράν επιχειρηματολογία και αναφέρθηκε τόσο στον περί Συναλλαγματικών Νόμο, Κεφ. 262, όσο και σε

35 Αγγλικές αποφάσεις στις οποίες ορίζεται η έννοια του "εκδότη" για σκοπούς αστικής ευθύνης, προς υποστήριξη της θέσης ότι οι εφεσείοντες δεν ήταν εκδότες. Ως προς τη δεύτερη, ο συνήγορος εισηγήθηκε ότι το άρθρο 20 του Ποινικού Κώδικα κατέστη ανενεργό επειδή στις λεπτομέρειες αδικημάτων οι εφεσείοντες εμφανίζονταν ως αυτουργοί και δεν εξειδικεύονταν η συμμετοχή

40 τους ως συνεργοί. Παρέπεμψε προς επίρρωση στην Αγγλική υπόθεση *Maxwell v. D.P.P. for Northern Ireland* 68 Cr. App. R. 128 (H.L.). Ως αποτέλεσμα, πέρανε ο συνήγορος, οι εφεσείοντες δεν γνώριζαν τι ήταν που αντιμετώπιζαν και τούτο κατ' αντίθεση τόσο προς το άρθρο 39 του περί Ποινικής Δικονομίας

Νόμου, Κεφ. 155, που ορίζει το περιεχόμενο του κατηγορητήριου όσο και προς το άρθρο 12.5(α) του Συντάγματος που αναφέρεται στο δικαίωμα κατηγορουμένου “να πληροφορηθί εις καταληπτήν υπ’ αυτού γλώσσαν αμέσως και λεπτομερώς την φύσιν και τους λόγους της εις αυτόν αποδιδομένης κατηγορίας”. 5

Ως προς το πρώτο ζήτημα, η θέση του συνηγόρου είναι ορθή. Είναι προφανές και δεν χρειάζεται συζήτηση ότι οι εφεσείοντες δεν ήταν εκδότες των επιταγών. Ως προς το δεύτερο όμως, η εισήγηση του συνηγόρου είναι εσφαλμένη. Το άρθρο 20 του Ποινικού Κώδικα προβλέπει τη δυνατότητα να κατηγορηθεί ο συνεργός ως αυτουργός. Παραθέτουμε το μέρος που ενδιαφέρει: 10

“20. Όταν διαπράττεται ποινικό αδίκημα, καθένας από τους ακόλουθους θεωρείται ότι συμμετέσχε στη διάπραξη και θεωρείται ότι είναι ένοχος για αυτό και δύναται να διωχτεί ως αυτουργός σύμφωνα με τα ακόλουθα: 15

(α) 20

(β)

(γ) εκείνος που παρέχει βοήθεια σε άλλον ή που παρακινεί αυτόν κατά τη διάπραξη ποινικού αδικήματος.

(δ)” 25

Από νομικής άποψης οι κατηγορίες ήταν λοιπόν ορθές. Ωστόσο είναι επιθυμητό, όπου η Κατηγορούσα Αρχή γνωρίζει εξ αρχής ότι ο ρόλος κατηγορουμένου ήταν ρόλος συνεργού να το εκθέτει αυτό για πληρέστερη ενημέρωση της υπεράσπισης. Δεν είναι όμως απαραίτητο. Η απόφαση στην υπόθεση **Maxwell** (ανωτέρω) υπογραμμίζει ότι παρόλον που η εξειδίκευση είναι επιθυμητή εκεί όπου είναι δυνατή, εντούτοις δεν είναι απαραίτητη και η έλλειψη της δεν αναιρεί την ετυμγορία εφόσον ο ίδιος ο νόμος επιτρέπει τη μεταχείριση συνεργού ως αυτουργού: 30 βλ. τις ομιλίες των δικαστών Dilhorne, Hailsham και Edmund-Davies στις σελ. 143, 147, 149-150 αντίστοιχα. Με τον ίδιο τρόπο αντικρύστηκε το ζήτημα και στην **R. v. Gaughan** (1990) Crim. L.R. 880 (C.A.). Το άρθρο 39 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155, θέτει ως κατευθυντήρια γραμμή στο υπό αναφορά ζήτημα την παροχή στοιχείων που εύλογα επαρκούν προκειμένου να γνωρίζει ο κατηγορούμενος την υπόθεση που θα αντιμετωπίσει: βλ. ιδιαίτερα την παράγραφο (ζ). Το κατά πόσο αυτό επιτυγχάνεται, συναρτάται με την υφή και τις ανάγκες της κάθε 40

- περίπτωσης. Στην προκείμενη περίπτωση ήταν από την αρχή της ακρόασης πρόδηλο τι ήταν εκείνο που στην πραγματικότητα αντιμετώπιζαν οι εφεσείοντες και ποσώς δεν επηρεάστηκε η υπεράσπισή τους. Κανένα συνταγματικό δικαίωμά τους δεν παραβιάστηκε. Η πρωτόδικη κατάληξη ότι ίσχυε το άρθρο 20 του Ποινικού Κώδικα εάν επικρατούσε η άποψη ότι οι εφεσείοντες δεν ήταν εκδότες θεμελιώνει την ενοχή τους.

10 Η έφεση απορρίπτεται.

Η έφεση απορρίπτεται.